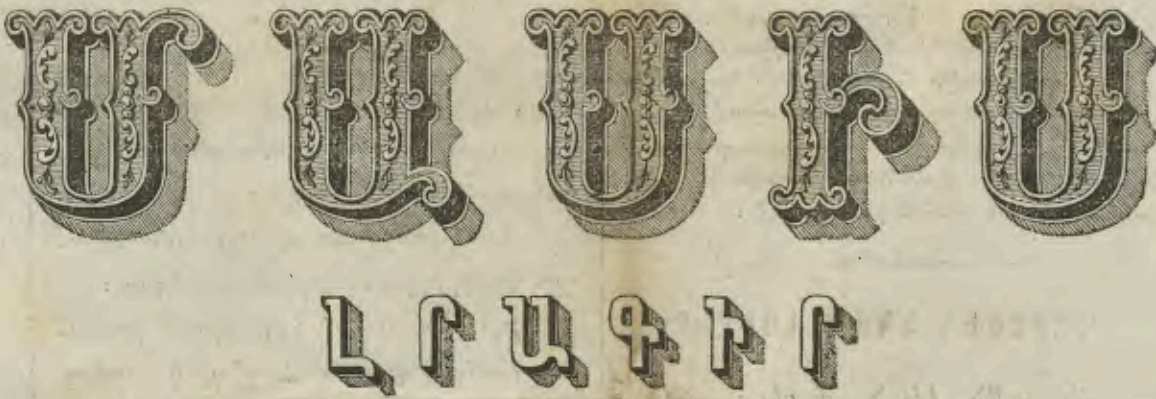

Տարեկան գինն է . . . 120 ռուբ.
Վեցամսեայ " . . . 65 "
Եռամսեայ " . . . 35 "
Մէկ ամսոցու մը տոգին 10 փարս է :
Պատրաստութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսոյն 1 րո
եւ 16 րո կը սկսին :

Դուրս երթալիք լրագիրներուն ծախուն
ծախարը ամեն մէկ թիւին համար 20
փարս է :
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ
եւ իցէ գրութիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ամեն ծախուն ծախ-
քը խրկողին վայել է :

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒԳՈՒԼԻՍ 13 ՅՈՒՆԻՍԻՆ

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ

Աս շարժում Լաւրոպայէն եկած բու-
լոր լրագիրները գեկանմբեր 26ին Վի-
կնա եղած դեպքանայ ժողովին վրայ կը
խօսին, որուն մէջ, ինչպէս մեր արդոյ
ընթերցողներն ալ պէն գիտեն, Ռուսիոյ
գետական Պորչաքով իշխանը՝ իր տերու-
թեան բերնէն յայտարարութիւն քած է
թէ, չորս երաշխաւորութեանց պայման-
ները Բրեւստեան տերութեանց եւ Աւստ-
րիոյ մեկնած կերպովը կ'ընդունի :

Լրագրական Մօլդով-Փօլ լրագիրը
յունուար 7 (գեկտեմբեր 26) թուով
1 րոտրա դայած հեռագրական լուր մը կը
հրատարակէ, որուն մէջ վերի լուրը արեւ-
ուելէն զատ՝ քուած է նաեւ թէ, Արեւ-
մտեան տերութեանց եւ Աւստրիոյ գեա-
պանները՝ չորս երաշխաւորութեանց ի-
մաստը մեկնելէն ետեւ, այն մեկնութիւ-
նը զրի առկը, գեկտ. 16/28ին նախոր-
շումը ստորագրել են, որն որ Պորչաքով
իշխանը Բալթիկայի խրկելով՝ հրաման
ատել է որ, այն մեկնութեան համեմատ՝
չորս երաշխաւորութեանց պայմաններուն
վրայ խօսակցութեան սկսի :

Արմապ հիմա հասկնալ թէ, վերո-
շիշեալ նախորդման մէջ ի՞նչ գրուած է .
քատորում՝ առանց անոր չլինար զիտցուիլ
թէ, Ռուսիա ի՞նչ պայմաններով խաղա-
ղութեան խօսակցութիւն ընելու յանձ-
նառու եղեր է :

Բալթիկայի Պօլ լրագիրը կ'ըսէ թէ,
Լաւրոպայի մեծ տերութիւնները ոչ Սէ-

վաթորոյ տերութիւններուն կործանի-
լը կը պահանջեն եւ ոչ Ռուսաց նաւա-
տորմիկն ջնջուիլը, այլ միայն Ռուսիոյ
եւ (սանտեան տերութեան մէջ) Բալթիկա-
ձայի գաշնադրութեան սկսեալ մինչեւ
վերջը եղած բոլոր գաշնադրութիւննե-
րուն աւրուիլը, եւ ամենց տեղը Լաւրոպայի
մէջ ամուրձ տեւողական խաղաղութիւն
հաստատելու ապահովութիւն տուող
գաշնադրութիւն մը ընել կ'ուզեն :

Ա ինչնայէն դուած նամակ մը ու-
րիշ պայմաններ ալ կ'աւելցնէ ասոնց վը-
րայ : Արեւ թէ, Սեւ ծովը բաց ու ազատ
ծով մը ընելու խօսք կայ . եւ կ'ուզուի
որ՝ ամեն մէկ գաշնադիր տերութիւննե-
րը իրաւունք ունենան պատերազմական
նաւատորմիկներ պահելու հոն եւ թե-
րեւս զինուորական նաւահանգիստներ
հաստատելու :

Աս լուրերը բոլոր առանձնական հե-
ռագրիկներէ առնուած ըլլալով, պաշտօ-
նական տեղեկութիւններ չեն, ուստի ա-
սոնցմէ Ռուսիոյ բուն միտքը չլինար հա-
կըցուիլ : Լաւրոպայի լրագիրներէն շա-
տիրը՝ Պորչաքով իշխանին քած խաղա-
ղական յայտարարութեանը անկեղծ ըլ-
լալուն կասած ունին, եւ գրեթէ ամեն
ալ Ռուսիոյ մէկ վարպետ հնարքը կը հա-
մարին առ բանը : Երբոր մէկը Ռուսիոյ
տերութեան Պալմիրիէն մինչեւ Սեւ ծով
ըրած ահալին պատրաստութիւններուն
վրայ աչքը պտտցնէ, հարկաւ կը տա-
րակուի եւ իրաւունք կ'ունենայ հարցը-
նելու թէ, Ռուսիոյ քած վերջին յայ-
տարարութիւնը՝ ստուգիլ խաղաղութիւն

ընելու նպատակաւ է թէ ժամանակ վա-
տրելու համար . որպէս զի իր բոլոր ու-
նեցած զօրութիւնը ողջ հանելով՝ Լա-
ւրոպայի հօր զօրութեանը դէմ գնելու
փորձ փորձէ, կամ մեծ տերութեանց միա-
բանութիւնը աւրէ թէ որ հնար է :

Գերմանիայի լրագիրներուն խօսքին
նայելով, Ռուսիա բազմադունդ բանակ-
ներ կը գիշէ Աւստրիոյ սահմանադրու-
նները, եւ ծախարներուն այժմեան վիճա-
կին ներկուն չափ շուտով զօրաց շար-
ժումները կը շարունակին : Արեւիկայի
հեռ հաղորդակցութիւնը բոլորովն կը տ-
րած է : Տեսնելէր եւ Բրուսթ գետե-
րուն եղբրը ամբողջեան վիճակի մէջ կը
գրուին : Բրուսթի վրայ կամուրջներ կը
շինուին, եւ Ռուսերը նորէն Մոլդաւիա
քալելու երեւոյթներ կը ցուցնեն :

Աս պատրաստութիւններուն Աւստ-
րիա ալ մեծ փութով կը պատասխանէ :
Արեւիկայի բանակը սահմանադրութիւններուն
վրայ դուամարում է . եւ թէ որ ուսեւ-
րը Բրուսթի վրայ շարժումը ընեն, առ
բանակն ալ ան կողմը պիտի շարժի : Ար-
գէն Վանուբեան իշխանութեանց մէջ նոս-
տող Աւստրիոյ զօրաց հրամանատար Վո-
րոնիկի կոմսը Պուքըշէն Լաշ գացեր է .
եւ այնպիսի անօրէնութիւններ ըրեր է,
որոնցմէ կ'երեւայ որ՝ Վալաքիա մեծ
զուամարում Աւստրիոյ զօրերը առաջ
պիտի քալին :

Ռուսիոյ կայսրը Բրուսթի ալ ըս-
պառնալու երեւոյթ մը կը ցուցնէ : Սե-
ւածած զինուորական պատրաստութիւ-
ններ կ'ընէ Բրուսթի սահմանադրութիւն-

րուն վրայ : Բազմաթիւ կայսերական պա-
հապան զօրաց զունդեր Վիսթուլայէն
անցիւր Սիլեզիայի կողմը կը ժողովուն :
Միանգամայն՝ Ալեքսանդր կայսրը ին-
քի բանակին կեդրոնը Վիլնայէն Վարշա-
փադրեր է :

Աւստրիոյ եւ Բրուսթի տերութեանց
ալ իրարու հետ յարաբերութիւնները՝
գերմանական լրագիրներուն խօսքին նա-
յելով՝ աղէկ վիճակի մէջ չեն երեւար :
Աւստրիա՝ առաջարկած էր Բրուսթի տե-
րութեան որ, ապրիլ 20ին գաշնադրու-
թեանը համաձայն զօրաց բանակ մը խը-
կէ Աւստրիոյ սահմանադրութիւնները պահ-
պանելու Ռուսիոյ դէմ : Բրուսթի կա-
ռավարութիւնը պատասխան տուեր է թէ,
Ահապատեան ու Վոլհինիայի մէջ ուս-
աց զօրքերուն շարժումը զինքը չարա-
տաւորեր ապրիլ 20ին գաշնադրութիւնը
ի գործ գնելու, քատորում յիշեալ դաշ-
նագրութեան համաձայն՝ Բրուսթի այն
ժամանակը միայն պիտի օգնէ Աւստրիոյ,
երբ որ Ռուսիա Աւստրիոյ հողը քալէ
կամ Վանուբեան իշխանութեանց մէջ
վրան յարձակի : Արդ, այս երկու դեպ-
քերէն մէկն ալ պատահած չէ հիմա . եւ
կ'երեւայ որ պատահելիք ալ չունի, ո-
րովհետեւ Բրուսթիայի Վալհինիայի խօս-
անձանակը Բրուսթի տերութեան կողմ
մէն Վիլնայ նստող Մանիսթրիլ գըն-
դապետը՝ Պորչաքով իշխանին հետ պաշ-
նագրութիւն մը ստորագրեր է, որուն մէջ
Ռուսիա կը խոստանայ բնաւ երբեք Ա-
ւստրիոյ վրայ չքալելու :

Ար հաստատեն թէ, Բրուսթի տե-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՃԵՐՄԱԿ ՈՒ ՍԵՒ*

Երկու փեսայները շուտով գաւթի իջե-
նան : Սանդուղին վրայ անծեղ մը ու ազաւ
մը կային : Ազաւոր կը կանչէր, « կուտեցէր,
կուտեցէր » . « անծեղ մը, մի կուտէր » : Աս
բանս իշխանին ծիծաղը շարժեց . իսկ անոյեան-
ները անոնց աշտարակները անգամ չըրին :

Արեւիկայի պալատականները չորս դին
բոլոր կը կենան . իշխանուհին գեաւ աշտարակին
մէջ գտնուած՝ չուգեր առ տեսարանին ներկայ
գտնուիլ, փանդ գի միտքէն կ'անցնէր արդեօք
որ՝ իր սիրելին փաշայի կը դառնուի . իսկ Պար-
պապուն այնպիսի կը գրուէր որ ամենեւին ու-
րիշ բան մըն ալ տեսնելու փոփոք չունէր :

Աս կոխիք ամենախելաւոր կերպով վերջա-
ցաւ : Պարպապուն առաջատու գետին ինկաւ եւ
ժողովուրդն ալ ասոր մահաւոր վրայ շատ ու-

րախացաւ, փանդ գի տղեղ էր . իսկ Ռուստան
ամենախելաւոր երիտասարդ մըն էր : Հասարակու-
թիւնը գրեթէ միշտ գեղեցիկութեան կողմը կը
բռնէ :

Յաղճողը մեռնողին դահլէզը զարդը ու սա-
ղաւարտը հագած ու բոլոր պալատականները եւ
տեւր ձգած՝ փողերուն ձայնով սիրուհւոյն պա-
տուհանին տակը եկաւ կեցաւ . ամեն մարդ կը
պուար . գեղեցիկ իշխանուհի, եւ ինչ նայէր գե-
ղեցիկ ամուսինը . որ իր տղեղ հակառակորդը բա-
պանեց : Աս խօսքերս իրեն նախախնայեալ ալ
կը կրկնէին : Գոթաբաղդութեամբ իշխանուհին գը-
լուկը պատուհանէն հանելով՝ երբոր իր ատած
մարդուն սպասուցիկները տեսաւ, յուսահա-
տած վաղցը Զինաստանի արկէն հանցը մահա-
բեր տեղը ու արձակեց, որ եկաւ իր սիրելի
Ռուստանին սիրտը ծակելու փահան չունենալուն
համար : Երիտասարդն ազաղակ մը ձգեց եւ աս
ձայնէն իշխանուհին իր թշուառ սիրելւոյն ձայ-
նը ծանուցաւ :

Իշխանուհին մաղեր թափած՝ մահը արե-
տին ու աչքերուն մէջ նկարուած վար կ'իջնայ :
Արդէն Ռուստան անոր հօրը գիւրը ինկած ար-
եւան մէջ կը լողար . օրիորդը հաղիւ թէ կը տես-
նէ զան եւ կը ծանուցայ : Ահա գոթաղակ վայր-

կեան, ահա արեւտակ տեսիլ . ո՛ր կրնայ անոր
զգացած ցաւը սերն ու ստիւմը նկարագրել :
Մեկէն Ռուստանին վրայ կ'իջնայ, ու անոր պը-
լուկով բնդունէ, սիրելի իմ, սիրուհւոյն եւ
սպաննողիդ առաջին եւ վերջին համբոյրները,
կ'ըսէ, ու շուտ մը տեղը անոր վերքէն քալե-
լով իր սիրտը կը խօթէ ու սիրտին տարփառ-
րին մարմնոյն վրայ հաղին կը փշէ : Հայրը կը
զարհուրի, կը շուարի եւ աղջկանը պէս ինքնիքը
մեռցունելու պատրաստ՝ փութ տեղը կ'աշխատի
զան ողջնուցնելու . փանդ գի արգէն շուշը փր-
քած էր : Ան տեսնէ այն մահաբեր տեղը կ'ա-
նիծէ, գետինը կը զարնէ կը փորէ, ու մահաթի-
անդամանդները կը նետէ : Երբոր ամուսնութեան
տեղ աղջկանը յուսոյրկոտութեամբ կ'ըրարէին,
ինքը Ռուստանը արիւնթաթափա պատարտ տա-
նիլ կուտայ, սրտը գետ կենդանութեան շունչ
մը ունէր վրան :

Արեւիկայի մէջ հանգչելուն պէս, Տալալիան
ու Երեմիոյ յանկարծ կը տեսնէ իր երկու կողմը
կեցած . Զարմանքէն քիչ մը ուժ կ'ունեն ու
կ'ըսէ . Այո, անդու թ մարդիկ, ինչո՞ւ զիս երե-
տի վրայ կը ձգէք . թէր զուր թշուառ Ռուս-
տանին քովը կ'նայէր, կարելի է իշխանուհին
զեւ կենդանի կը մնար : Այսպիսի մը քովէր

չհեռացայ, կ'ըսէ Տալալիան : Ես ալ միշտ քովը
էի, կ'ըսէ Երեմիոյ :

Այո, ինչ կ'ըսէք, ինչո՞ւ համար վեր-
ջին ժամուս ալ իս կը նախաւորէ, պատասխանեց
Ռուստան ցաւալիկ ու զողոթնու ձայնով մը :

Հաւատա ինծի, բնա Տալալիան, ար-
դէն դիտեա որ միշտ այդ աղետալի ծախարդու-
թեանը գէմ կեցայ, փանդ գի անոր ստիւղի
հետեւութիւնները կը գուշակէի : Ես էի անդին
գէմ կուտող ու փետտուող արծիւ . ես էի ըզ-
քեզ հայրենիքդ ստիպմանը դարձունելու հա-
մար կարասիդ ես ամենց փիղը . ես էի ան շե-
տաւոր ելը որ զքեզ բռնէ Տօրը ծոցը կը տա-
նէր . ես քու ձեռքդ մըլտցուցի . ես հանցի
ան ջովժը առջեւ, որպէս զի չանցնիս . ես
ան փանդաւոր ընթացքը խափանելու համար
բարձր լեւ մը կանգնեցի . հայրենիքդ դառնա-
լու համար խրատող բժիշկը ես էի . ես էի ան
անծեղ որ կը պուար քեզի որ չծեծվուիս :

Իսկ ես քու քուստ Երեմիոյ, արծիւր փետ-
տող անդին էի . եղբայրներով փիղը զարնող
անդեղ իւրը, ելը ծեծող գեղջիկը, կորստեա-
նըդ համար քեզի ուղղութիւնը ընծայող վաճառական
էի, ես էի անցած կամուրջը չինոյն ու քարան-
ձաւը փորողը . ես եմ ան բժիշկը որ կորստե-

րութեան մերժողական պատասխան տաւ
ը ստոյգէ, եւ արդէն պատասխանը զը-
րով հաղորդուերէ Աւստրիոյ կառավա-
րութեան:

Արտաւիճակէ, Բրուսելոյ տէրու-
թեան արտաքին գործոց պաշտօնեան
յայտարարութիւնը բերէ ռուսաց Պէռ-
լին նստող գեսպանին թէ, Բրուսելոյ կա-
ռավարութիւնը բնաւ մասնակից չլիար
ըլլայ Ռուսիոյ դէմ եղած կամ ըլլալիք
պատերազմական գործողութեանց:

Լոնտոնի լրագրիչներն ալ զարմանա-
լի տեղեկութիւններ կուտան Բրուսելոյ
տէրութեան կողմէն Անգղիոյ կառավա-
րութեան գեսպան խրկուած Պ. Իւզտո-
մին պաշտօնին վրայ: Արտեմ թէ, աս
գեսպանը Անգղիոյ ու Վաղղիոյ հետ զատ
գաշնադրութիւն մը ընելու առաջարկու-
թիւնը չկրնար ընդունել տալ, կ'աշխա-
տի Բրուսելոյ չեղբորութիւնը ընդունել
տալու, բայց այս առաջարկութիւնն ալ
Ռուսիոյ նկատմամբ ըլլալով համոզուած
են որ չընդունուիր:

Ահաւարի Ռուսիոյ առաջարկած
գեսպանատնութեան եւ գերմանական
տէրութեանց քաղաքականութեան վը-
րայօք Լաւոպայի լրագրիչներուն եւ հե-
ռագրիչներուն տուած զանազան լուրերը,
որոնք առ այժմ իբրեւ պարզ տեղեկու-
թիւն մեր արգոյ ընթերցողներուն կը
հաղորդենք, սպասելով որ՝ քիչ ժամա-
մանակէն պաշտօնական հրատարակու-
թիւնները կատարեալ եւ որոշ տեղեկու-
թիւններ բերին մեզի ասոնց վրայօք:

Անգղիոյ ու Վաղղիոյ մէջ պատե-
րադմական պատրաստութիւնները մեծ
փութով յառաջ կը տարուին: Քրդէն
Լոնտոնի մէջ յառաջիկայ գարնան Պալ-
մի ծով խրկուելու զօրութիւններուն
կ'ընդունին:

Օւէրէ-Բոյէ - Թըրքիոյ լրագրիչը
Վիեննայէն յունուար 10 թուով գրե-
լուած նամակ մը կը հրատարակէ, որուն
մէջ հետեւեալ լուրերը կը կարդանք:

Արտաւիճակէ, Վիեննայի գեսպանական
ժողովին անդամները փետրուարի սկիզբը պի-
տի դուրսընալ խաղաղութեան վրայօք խօ-
սակցելու: Ան ժամանակը Տաճկաստանի Անգ-
ղիոյ ու Վաղղիոյ գեսպաններուն հարկաւոր եւ
ղած իշխանութիւնները հոս պիտի հասնին: Աս-
րելի է որ, Կոստանդնուպոլսոյ մէջ որոշուելիք
պայմանները՝ Վրան կողմէն յատուկ գործակալի

մը ձեռքը հոս խրկուին, որոնք քառասուն օ-
րի չափ կը տեւէ: Իսկ Կոստանդնուպոլսոյ մէջ ու-
րոշուելիք պայմաններուն վրայ գաշնակից տէրու-
թիւնները բարձրովն համաձայն են: Ար յուսա-
ցուի որ, Օսմանեան գործակալին տրուելիք պա-
տուէրները՝ խաղաղութեան նպատակաւ կ'երկար
գրուած կ'ըլլան: Արեւելեան խնդրոյն միջին կե-
տը աս միջոցին Կոստանդնուպոլսոյ է:

ԳԵՐԵՄԵՆ ԵՎԱԾ ԼՈՒՐԵՐ

Վրերմէն եկած լուրերը մինչեւ
յունուար 9 կը հասնին, եւ կարեւոր
անցք մը չեն պատմեր:

Պաշարման գործողութիւնները միշտ
մեծ փութով յառաջ կը տարուին, եւ
գաշնակից բանակներուն մարտկոցները օ-
րէ օր քաղաքը մօտեն կը սխմեն:

Վաղղիացւոց բանակէն գրուած նա-
մակ մը կըսէ թէ, Սէփաթօրի պարիսպ-
ները տեղ տեղ գաշնակից զօրաց թիւա-
նօթիներէն փլած ըլլալով, գաղղիացւոց
զօրքերէն խիտ սրտոսները առեն առեն
ներս կը մտնեն մինչեւ քաղաքին արուար-
ձանները կ'երթան, ու ռուսաց զօրքերուն
հետ կուտելով եւ կը դառնան:

Ռուսերը առեն առեն դուրս կը յար-
ձակին գաշնակից զօրաց մարտկոցներնաւ-
րելու. բայց անոնք միշտ արթուն ու պատ-
րաստ ըլլալով՝ դանոնք կը հալածեն:

Յունուար 3 ին ռուսերը մեծ բազ-
մութեամբ նորէն դուրս յարձակելու են,
բայց շատ մարդ կորսնցունելով եւ քաշ-
ուելու ստիպուելու են: Ենթ դիշերը 30 ի
չափ Ռուս՝ ձերմաններ հազած՝ որպէս զի
ձիւնին հետ չփութելով չկրնան որոշուիլ,
Ասփաթօրէն դուրս ելել են. բայց
գաշնակիցներուն պահպան զօրքերը զա-
նոնք ձանձնալով հրացանի բռներ են, եւ
միայն քանի մը հատը կը յիշուին ազատիլ:

Ռուսաց դուրսի բանակը անշարժ
կեցած է: Վաշնակից զօրքերը բարձրա-
պատիւ Լօմէր փաշային եւ անոր զօրքե-
րուն Վրերմէն երթալուն կ'սպասեն ան-
համբերութեամբ, որպէս զի անոր գոր-
ծակցութիւնը օրէ օր զօր կը զարգանայ:

Վրանի մը օրէ ի վեր օդը բացուելով՝
գեղեցիկ տաք արեւ մը ծագել է, որով
գաշնակից զօրքերն առջի օրերը ցուրտէն
քաշած նոյն թիւններնին մոռցեր են, եւ
հիւսնադներուն թիւն ալ պակսելու սխեր
է:

Այս է օրէնքը, բնաւ Տպագին. ամեն
մարդ իր երկու հրեշտակը ունի: Աս բանս զը-
րոյը նախ Պլատոնի եղաւ, եւ յետոյ շատերը
նոյնը կրկնեցին: Ար տեսնես որ յայտնի եւ ըս-
տայի ճշմարտութիւն մըն է: Ես խօսողը քու
բարի հրեշտակը եմ, ու պաշտօնս մինչեւ վեր-
ջին շունչը քու վրայ հսկել էր: Կարծեմ թէ
պարագա ձեզի կատարեցին:

Բայց, բնաւ հոգեվարը, թէ որ դուն
ինծի ծառայելու ահաճանաւ ես, ըսել է թէ
եւ քեզմէ գերազայն բնութիւն մը ունիմ. առ-
կեց ի դատ՝ կ'ընչպէս կը յանդգնի բնելու թէ
իմ բարի հրեշտակս ես, երբս իմ բոլոր յոյսե-
րս պարագայ հանելու կը յօժարի, եւ կը թո-
ղուս որ ես ու սիրուհիս թշուառ մահաւոր
մեռնինք:

Ահա՛ն, այդ էր քու ճակատագիրդ,
բնաւ Տպագին:

Ուրեմն թէ որ ամեն բան ընող ճակա-
տագիրն է, պատասխանեց հոգեվարը, ինծի
կ'ընչ օգուտ ունի հրեշտակը: Իսկ դուն Երե-
նոս, չորս սեւաթիւղ թեւերովդ անշուշտ չար
հրեշտակս պիտի ըլլաս:

Արդէն ըսի, պատասխան տուաւ Երե-
նոս:

ՆԵՐՔԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արտաւիճակէ հրամանաւ:

Իզմիրի կուսակալ Խանայիլ փաշան
Երթարայի կուսակալ անուանեցաւ փո-
խանակ Բաղիպ փաշային:

Հալէպի կուսակալ Սիւլէյման փա-
շան՝ Իզմիրի կուսակալ անուանեցաւ:

Ղերմակ ծովու կղզիներուն կուսա-
կալ Խանայիլ փաշան՝ Հալէպի կուսակալ
անուանեցաւ:

Վասթամուզուրի կուսակալ Համի
փաշան՝ Ղերմակ ծովու կղզիներուն կու-
սակալ անուանեցաւ:

Վիւրթիսթանի կուսակալ Համի
փաշան՝ Վասթամուզուրի կուսակալ ան-
ուանեցաւ:

Ղիւթի նախկին կուսակալ Համի
Իզմիր փաշան Վիւրթիսթանի կուսա-
կալ անուանեցաւ:

Բուսնէի նախկին կառավարիչ Վա-
սի փաշան՝ Վասթամուզուրի կուսակալ ան-
ուանեցաւ փոխանակ Մուր փաշային:

Բ. Վրան թարգմանատան անդամ
Աշեր պէյը՝ երկրորդ կարգի պաշտօնատար
անուանեցաւ:

Բարձրագոյն Վրան կառավարու-
թիւնը անցեալ հինգշաբթի պէտք եղած
կանոնաւոր իշխանութիւնները խրկեց իւր
Վիեննա նստող գեսպանին, որ գեսպա-
նական ժողովին մէջ գտնուելու հրա-
ւիրուած է Աւստրիոյ կառավարութեան
արտաքին գործոց պաշտօնեայ Պոլոյ
կոմսէն:

Արտաւիճակէ կառավարութիւնը նա
եւ բարձրաստիճան պաշտօնատար մը պի-
տի խրկել Վիեննա, հոն ըլլալիք գեսպա-
նական խօսակցութեանց վերաբերեալ
յատուկ պաշտօնով մը:

Պուքրէշէն գեկտեմբեր 29 թուով
լուր կուտան թէ, նոյն ամսոյն 26 ին՝
Ռուսերը Վիեննա քաղաքով եւ Եօթը
թիւ փոխադրական նաւերով 10 կամ 12
հազարի չափ զօրք Վանուրէն ասդի
կողմը ցամաքը անցուցին Թուրքիոյ տի-
րեր են, թէպէտ եւ հոն պահպանու-
թիւն ընող սակաւաթիւ Օսմանեան
Խաղալիները արեւմտ գէմ դրեր են ա-

Բայց արեւօք իշխանուհայս ալ չար
հրեշտակն էր:

Այն, անկա ալ իրենն ունէր, որուն
կրցածիս չափ օգնեցին:

Այն անիծեալ Երեմոս, թէ որ այդչափ
անզգամ եւ, անշուշտ Տպագինն տեղը քու
տիրոջ չմտնիր: Տարբեր էակներ զնկդ ստեղ-
ծած պիտի ըլլան. ասոնցմէ մէկը բարի, միւ-
սը չար կ'երեւի:

Այդ դատմունքը հետեւութիւն մը
չկրնար ըլլալ, բնաւ Երեմոս, բայց դժուարա-
ւոյժ խնդիր մըն է:

Ահա՛ն է, կրկնեց հոգեվարը, որ
բարեգութեմ էակ մը քեզմէ պէս դաժան ողի մը
չկրնա ըլլալ:

Արեւի կամ անկարելի, յարեց Երե-
նոս, բնաւ շատ ստոյգ է:

Ասով, ինչք բարեկամ, բնաւ Տպա-
գինն, չես գիտեր որ գարշելն չարամտութեամբ
զընդ կուռի կը բռնէ, որպէս զի արեւնդ տաք-
նայ եւ մահաւոր ժամը փութացունէ:

Արտեմ, ոչ քեզմէ եւ ոչ անիւ գոհ
եմ. բնաւ ցաւագին Ռուստան. դուն անկա
կը խառնուի որ ինծի չարքը հաղորդելու եւ
տեսնէր. իսկ դուն որ զիս կը պաշտպանելի

նոյն:

Ռուսերը Թուրքիոյ առեւելէն ետեւ՝
երկու վաշտ զօրք ու թիւանօթիներ դրեր
են հոն, եւ իրենք քանի մը դունդ բաժ-
նուելով մէկ մասը Վասթամուզուր վրայ քա-
լեր են՝ երկիրն աւերակելու ու այրելու
եւ Պալէսթին ճամբան կտրելու հա-
մար, միւս մասն ալ Մազինի վրայ քա-
լեր են, ուր Օսմանեան զօրք չկայ:

Պայքարողաքիս գաղղիներէն Դա-
նուրագինն աս լուրը ծանուցանելէն ե-
տեւ, հետեւեալ իրաւացի խորհրդածու-
թիւնները կ'ընէ:

«Ի՞նչ որ ռուսաց աս խորհուրդը
ձեռնարկէ նէ, տեսական մասին գէշ չէ,
բայց գործադրութեան մասին քննու-
թեան պէտք չունի:

«Ռուսաց աս խորհուրդին յայտնի
նպատակը՝ Վանուրի վրայ պատերազմ
ընելով Լօմէր փաշային եւ անոր զօրացը
Վրերմէն երթալուն արդեւք ըլլալ է: Բայց
ամեն մարդ գիտէ, որ աս եղանակիս մէջ
Տպարճան ծարէ ծար անանցանելի է:
Ռուսաց զօրքերը չեն կրնար հոն քայլա-
փոխ մը ընել՝ առանց ցեխին ու տղմին մէջ
խրելու մինչեւ կէս մէջքերին, եւ քիչ
ժամանակի մէջ հոն կորսուելու իրենց
ձիւրովը: Եւ շատ ընկերներն իրենց սո-
վորութեանը համեմատ՝ կրցած հասած
տեղերինն աւերակել է:

«Ռուսիոյ անդամ Տպարճան մըս-
նալին՝ անոսի ցոյց մըն է, եւ չեն կրնար
ասով արդեւք ըլլալ Լօմէր փաշային Վր-
րմէն երթալուն, եւ իրեն կործան զօրքերով
Ասփաթօրէ քիչ ժամանակէն առնուե-
լուն գործակից ըլլալու: Արդէն իր զօր-
քերուն մէկ մեծ մասը Պալէսթին Վր-
րմէն ճամբայ ելած են, մնացածն ալ քիչ
օրէն ճամբայ պիտի ելին:

«Վանուրի վրայ Լօմէր փաշային
առժամանակայ յաջորդ Խանայիլ փա-
շան՝ կարող է իր հրամանին տակը ունե-
ցած 40 հազար զօրքով ռուսաց աս քիչ
զօրութեանը դէմ դնելու եւ թող չտա-
լու որ փոսնաւոր գործի մը ձեռք զար-
նեն: Ասկէ զատ, Վաղղիացւոց իննե-
րորդ զօրաց գունդը Վ. Պոլսն չէ՞ն մի:
Ուրեմն՝ ռուսաց Տպարճան մանալն վախ-
նալիք բան մը չկայ: Եղանակին խստու-
թիւնը, օրին վնասակարութիւնն ու հի-
ւանդութիւնները շուտով կը կատարէին

կրնես, եւ ոչ բանի մը ծառայեցիր:

— Զաւ է ինծի, բնաւ բարի հրեշտակը:

— Նմանապէս ինծի ալ, պատասխանեց
հոգեվարը. բայց աս արեւմտեան մէջ բան մը
կայ որուն խելքս չհասնիր:

— Ենթադրեմ ինչ ալ, պատասխան տուաւ
խեղճ ու բարի հրեշտակը:

— Վիշ առնեն կը տեղեկանամ, բնաւ
Ռուստան:

— Ես ինչք իրաւ է, բնաւ Տպագին:

Աս միջոցիս ամեն բան ալ աներեւոյթ եւ
զաւ: Ռուստան ինքզինքը հօրը տուելու դատու
եւ իրեն անկողնոյն մէջ ժամ մը միայն քնացել
էր ասանց դուրս ելելու:

Ռուստան յանկարծ քունէն կ'արթննայ
արեւն քրքրելի մէջ ընկնմած, եւ շուարած ինք-
զինքը կը շօշափէ, կը կանչէ, կը պառայ, դան-
գակ կը զարնէ: Տպագինն սննկապանը զիշե-
ռան խոյրով յորանջելով կը վազէ կուղայ:

— Միթէ կենդանի եմ, միթէ մեռած
եմ, կը պառայ Ռուստան: Արդեւք Քաշմիրի
գեղեցիկ իշխանուհին անոր ձեռքէն պիտի ա-
զատի...

— Տէր իմ, կարծեմ թէ երազ կը տես-
նես, բնաւ Տպագինն, պաղ կերպով մը:

լու գընդ կը քաշուերէր, ան ազուար որ ըլլ-
քեզ կուռի կը յարգուէր:

Ահա՛ն, չես յիշեր ան պատգամներն,
բնաւ Տպագինն. թէ որ Երեմոս երեւաւ, Երե-
մոսը պիտի քրքրուէ:

Այո, բնաւ Երեմոս, հոս մեռելու եւ
բնաւ գէտ ի Երեմոսը գարծուցած կը թա-
ղեն:

Գուշակը բացայայտ կը խօսէր, կ'ընչ ը-
նեմ թէ որ միայն չըմբռնեցիր: Սոսոցար, եւ
պիտի պատահէ. ինչու որ անդամնդ մը ունի-
իր, բայց չենքու ըլլալ չէիր գիտեր: Յաղթաւ
եւ եւ ինչ մեռնէ, Ռուստան եւ եւ Երեմոսը ըլ-
լալէն: Ըսել է թէ ամեն բան կատարուեցաւ:

Այսպէս խօսելու ատեն՝ չորս սպիտակա-
զոյն թեւեր Տպագինին մարմինը ծածկեցին,
ու չորս սեւաթիւղ թեւեր ալ յեղեկանին:

Ի՞նչ է տեսածս, պառայ Ռուստան:

Տպագինն ու Երեմոս միաբերան պատաս-
խանեցին:

— Տեսածդ քու հրեշտակներդ են:

— Ի՞նչ, պարոններ, բնաւ անոնց Ռուս-
տան վշտագին. ինձմէ կ'ընչ կը խնդրէր ուրեմն.
ինձի պէս խեղճ մարդու մը երկու հրեշտակ կ'ընչ
պէտք է:

